

«Παρεμβαίνοντες...»

Στοχασμοί τις ἅγιες αὐτὲς ἡμέρες... Κουλτούρα καὶ Πολιτισμὸς

Οἱ λέξεις κουλτούρα καὶ πολιτισμὸς εἶναι, γιὰ τοὺς περισσότερους συμπολίτες μας, συνώνυμες. Στὴν πραγματικότητα ὅμως ἀφοροῦν δύο διαφορετικὰ πράγματα. **Ἡ** ἀνάπτυξη τῆς κουλτούρας ἀφορᾷ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ πνεύματος, ἐνῶ ὁ **πολιτισμὸς** ἀφορᾷ κατὰ κύριο λόγο τὴν ὑλικὴ ἀνάπτυξη...

Οἱ ἡμέρες καὶ οἱ καρποὶ ποὺ ζοῦμε δείχνουν, ὅτι βρισκόμαστε σὲ μιὰ **συνεχῆ ἀνυπόφορη κρίση**. **Οἱ** εὐαίσθητες καὶ καλλιεργημένες ψυχὲς διαισθάνονται τὸ **σκοτάδι** ποὺ ἔρχεται καὶ ἀνάβουν τὰ **φανάρια**, ὥστε νὰ ἔχουμε ὀλίγον φῶς κατὰ τὴν νύχτα ποὺ πλησιάζει...

Ἡδη ζοῦμε σὲ ἓνα **πνευματικὸ λυκόφως** (σούρουπο, παρακμῆ) καὶ στὸ βάθος δὲν βλέπουμε παρὰ τὸν θρίαμβο ἑνὸς **μηχανικοῦ καὶ ἄθρησκου δυτικοῦ πολιτισμοῦ**, ποὺ ὅμως μοιάζει νὰ παραπαίει. **Ἡ** ἀλήθεια ποὺ προκύπτει ἀπὸ μία, κατὰ τὸ δυνατόν, φύχραιμη ἐπισκόπηση τῶν τελευταίων δύο ἑκατονταετηρίδων, εἶναι τὸ ὅτι ὁ **ἀστικός πολιτισμὸς**, ὄντως ἀντιθρησκευτικὸς, **κατανίκησε καὶ ὑπέταξε τὴν κουλτούρα τῆς Δύσεως**, ἐξαντλώντας ὅ,τι τὸ πνευματικὸ.

Εἶναι δύσκολο νὰ τὸ κατανοήσει κανεὶς, ἀλλὰ ναι, ἡ ὑπέροχη Δύση, μὲ ὅλα τὰ μνημεῖα καὶ τὰ ἐπιτεύγματά της, αὐτὸς ὁ μοναδικὸς χῶρος τῶν θαυμάτων, **πρόδωσε τὴν ποιότητα τοῦ παρελθόντος της**. **Τὴν ἀρνήθηκε**. **Ἡ** Δύση ἀρνήθηκε τὴν πνευματικότητα ποὺ τὴν ἐδημιούργησε. **Ἀρνήθηκε τὴν φωτεινὴ λιτότητα τοῦ ἀρχαίου πνεύματος...**

Ἡ εὐρωπαϊκὴ Δύση ἦταν, γιὰ ἐμᾶς τοὺς Ἑλληνας, κάτι τὸ οἰκεῖο, κάτι τὸ γνῶριμο, ἀλλὰ ποτε στὸ παρελθὸν δὲν προσκολληθήκαμε σὲ αὐτὸ ὀλοκληρωτικά. **Τώρα** δυστυχῶς τὸ κάνουμε...

Αὐτὸ ποὺ ἔχει προκύψει ἀπὸ τὴν ὑποχώρηση τοῦ ἐλληνικοῦ πνεύματος εἶναι μία σταθερὴ καὶ ἔντονη τάση τοῦς Ἑθνους τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὸν **μηχανιστικὸ αἰσθησιασμό**, πρὸς τὸν **ἄκρατο ὕλισμό**, πρὸς τὴν **πτώση καὶ τὸν θάνατο τῆς κουλτούρας**. **Εἶναι** ὑπερβολικὴ ἢ ἐπιθυμία καὶ ἡ τάση τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν **φθηνὸ καὶ εὐκόλο ὑλικὸ ἡδονισμό** τῆς πληροφορίας, τῆς ἡδονοβλεψίας, τῆς ἀφεσης καὶ τῆς παραίτησης.

Ἡ Ἑλλάς γίνεται καθ' ὀλοκληρίαν Δύση...

Ὅταν ὁ Ἑλληὴν κατευθύνεται, ἢ μᾶλλον ὅταν ὀρίζεται ἀπὸ αὐτὴν τὴν **ἔντονη πείνα** γιὰ ὅ,τι **μηχανιστικὸ**, ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς του παύει νὰ συγκεντρώνεται σὲ αὐτὰ ποὺ στὸ παρελθὸν ἔδιναν μιὰ **ἀριστοκρατικότητα** στὴν **ἐλληνικὴ λαϊκότητα**. **Ἡ** παλαιότερη ἐλληνικὴ **λαϊκὴ κουλτούρα**, σὲ κάθε της ἔκφραση, ἦταν **ἀριστοκρατικὴ, ποιητικὴ καὶ ὄχι ποσοτικὴ...**

Οἱ ἀξίες ἑνὸς Ἑθνους εἶναι συνάρτηση τῆς **κουλτούρας** τους τῆς ὁποίας τὰ ἐπιτεύγματα δὲν μποροῦν παρὰ νὰ εἶναι **συμβολικὰ καὶ ὄχι πραγματικά**. **Γιὰ** αὐτὸ καὶ καταφέρνουν νὰ ἔχουν μιὰ αἰώνια ὑφή. **Δὲν** εἶναι στενὰ καὶ προσωρινά.

Ἡ ἐλληνικὴ **κουλτούρα** πραγματώνει τὴν ἐλληνικότητα μέσα στὰ ἦθη καὶ στοὺς λαϊκοὺς κοινωνικοὺς της θεσμούς. **Ἡ** ἐλληνικότητα ἐκφράζεται ἐντὸς τῆς ὁμορφιᾶς τῶν στίχων τῆς ποίησης, τῆς μουσικῆς καὶ τοῦ δράματος. **Ἐντὸς** τῆς ἐλληνικῆς πνευματικῆς θρησκευτικότητας καὶ τοῦ συμβολισμοῦ ποὺ φέρει.

Ἡ **κουλτούρα** τῶν Ἑλλήνων ἦταν **διαχρονικὰ ἢ πραγμάτωση** τῆς ὁμορφιᾶς μέσα στὴν **ἐπίγεια τελειότητά της**. **Καὶ** ἦταν πάντα **λιτὴ, ἀπλή, γεμάτη ἀνωτερότητα**, ὄντας ἢ μεταφορὰ τοῦ ἐλληνικοῦ πνεύματος στὴν πραγματικότητα τοῦ γίγνεσθαι.

Τὸ νὰ ἐγκαταλειφθεῖ στὴν παρακμῆ καὶ στὸ **λυκόφως** τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ, στὸν ὕλισμό τῆς κερδοσκοπικῆς Εὐρώπης ποὺ συνέτριψε ὅ,τι πνευματικὸ στὸ διάβα της, **θὰ** εἶναι **βαριὰ ὕβρις ἀπέναντι** σὲ ὅ,τι ἐμεῖς **ἐκπροσωποῦμε...**

Ὁ Ἐρανιστῆς

† ὁ **Μητροπολίτης Κυπριανὸς**

24.12.2023 ἐκ. ἡμ.,

† Ἁγίας Ὁσιομάρτυρος Εὐγενίας